

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2009. október 6. *

A C-335/07. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2007. július 16-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: I. Koskinen, L. Parpala, M. Patakia és S. Pardo Quintillán, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Finn Köztársaság** (képviselik: J. Heliskoski és A. Guimaraes-Purokoski, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: finn.

támogatja:

a **Svéd Királyság** (képviseli: A. Falk, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, A. Ó Caoimh, J. Klučka, U. Lõhmus és A. Arabadjiev
(előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. február 19-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2009. március 26-i tárgyaláson történt meghallgatását
követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Finn Köztársaság – mivel a 10 000 lakosegyenértéknél (a továbbiakban LE) nagyobb agglomerációk esetében nem rendelkezett a gyűjtőrendszerekbe vezetett összes települési szennyvíz szigorúbb kezeléséről – nem teljesítette az 1998. február 27-i 98/15/EK bizottsági irányelvvel (HL L 67., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 27. o.) módosított, a települési szennyvíz kezeléséről szóló, 1991. május 21-i 91/271/EGK tanácsi irányelv (HL L 135. o., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 26. o.; a továbbiakban: 91/271 irányelv) 5. cikkének (2), (3) és (5) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény

- 2 Az Európai Közösség egyes tagállamok és az Orosz Föderáció mellett a Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény részese (1992-ben felülvizsgált Helsinki egyezmény) (HL 1994, L 73, 20. o., magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 19. kötet, 292. o.; a továbbiakban: Balti-tengerről szóló egyezmény), amelyet az 1994. február 21-i tanácsi határozat fogadott el a Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezménynek (az 1992-ben felülvizsgált Helsinki egyezmény) a Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 73, 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 19. kötet, 291. o.).

A közösségi szabályozás

- 3 A 91/271 irányelv az 1. cikkének értelmében a települési szennyvíz összegyűjtésére, kezelésére és kibocsátására, valamint egyes ipari ágazatok szennyvizének kezelésére és kibocsátására vonatkozik, és célja a környezetnek a fent említett szennyvízkibocsátások káros hatásaitól való megóvása.
- 4 Ezen irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- 1) »települési szennyvíz«: a háztartási szennyvíz vagy a háztartási és ipari szennyvíz illetve csapadékvíz keveréke;

[...]

- 4) »agglomeráció«: olyan terület, ahol a népesség illetve a gazdasági tevékenység elegendően koncentrált ahhoz, hogy a települési szennyvizet összegyűjtsék és egy települési szennyvíztisztító telepre vagy a végső kibocsátási pontra vezessék;
- 5) »gyűjtőrendszer«: olyan vezetékrendszer, amely összegyűjti és elvezeti a települési szennyvizet;

- 6) »1 LE (lakosegyenérték)«: szerves, biológiailag lebontható terhelés, amelynek ötnapos biokémiai oxigénigénye (BOI 5) 60 g oxigén/nap;

[...]

- 8) »másodlagos kezelés«: a települési szennyvíznek általában biológiai tisztítást és utóülepítést magában foglaló vagy más eljárással való tisztítása, amely megfelel az I. melléklet 1. táblázatában megállapított követelményeknek;

- 9) »megfelelő kezelés«: a települési szennyvíz kezelése bármely olyan eljárással illetve ártalmatlanító rendszerrel, amely biztosítja, hogy a kibocsátott vizet befogadó víz megfeleljen a vonatkozó minőségi követelményeknek és ezen, valamint más vonatkozó közösségi irányelvek követelményeinek;

[...]

- 11) »eutrofizáció«: tápanyagoknak, különösen nitrogén-, illetve foszforvegyületeknek a vízben való feldúsulása, ami algák és magasabb rendű növények növekedésének felgyorsulását okozza, és ezzel a biológiai egyensúly megbomlásához, és a szóban forgó víz minőségének romlásához vezet;

[...]

13) »tengerparti vizek«: a sekély víz vonalán vagy a torkolat külső határán kívüli vizek.”

- 5 A hivatkozott irányelv által érintett szennyvízre alkalmazandó általános szabályok annak 4. cikkében található, amely (1) bekezdésében előírja:

„A tagállamok biztosítják, hogy a gyűjtőrendszerekbe vezetett szennyvizet vízbe történő kibocsátás előtt másodlagos kezelésnek vagy egy ezzel egyenértékű kezelésnek vessék alá [...]”

- 6 A 91/271 irányelv 5. cikke kimondja:

„(1) A (2) bekezdés érdekében a tagállamok 1993. december 31-ig kijelölik az érzékeny területeket, a II. mellékletben megállapított kritériumoknak megfelelően.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a gyűjtőrendszerekbe vezetett települési szennyvizet érzékeny területekre való kibocsátásuk előtt a 4. cikkben leírtnál szigorúbb követelményeket kielégítő tisztításnak vessék alá, legkésőbb 1998. december 31-ig, a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk minden kibocsátott vize esetében.

(3) A (2) bekezdésben leírt települési szennyvíztisztító telepek kibocsátásának meg kell felelnie az I. melléklet B. szakaszának megfelelő követelményeinek. [...]

(4) Egyes esetekben a (2) és (3) bekezdésben szereplő telepekre a követelményeket nem kell alkalmazni az érzékeny területeken, ha igazolható, hogy az ebben a körzetben lévő összes települési szennyvíztisztító telepről származó teljes terhelés minimális csökkentési százaléka legalább a teljes foszformennyiség 75%-a és legalább a teljes nitrogénmennyiség 75%-a.

(5) Az érzékeny területek vízgyűjtő területein elhelyezkedő és azok szennyezéséhez hozzájáruló települési szennyvíztisztító telepek kibocsátásaira a (2), (3) és (4) bekezdés vonatkozik.

[...]

(8) Egy tagállamnak nem kell az ezen irányelv alkalmazásában érzékeny területeknek minősülő területeket kijelölnie, ha egész területén alkalmazza a (2), (3) és (4) bekezdésben meghatározott kezelést.”

7 Ezen irányelv I. melléklete B. szakaszának 2. és 3. pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„2. A települési szennyvíztisztító telepekről kibocsátott, a 4. és 5. cikknek megfelelően kezelt szennyvizeknek ki kell elégíteniük az 1. táblázat követelményeit.

3. A települési szennyvíztisztító telepek a II. melléklet A. szakaszának a) pontjában megjelölt, eutrofizációnak kitett érzékeny területekre történő kibocsátásainak ezenfelül ki kell elégíteniük a 2. táblázat követelményeit is.”

8 A hivatkozott I. melléklet 2. táblázata a következőképpen rendelkezik:

„2. táblázat: A települési szennyvíztisztító telepeknek a II. melléklet A. szakaszának a) pontjában megjelölt eutrofizációra hajlamos érzékeny területre történő kibocsátásaira vonatkozó követelmények. A helyi sajátosságoktól függően egyik vagy mindkét paraméter alkalmazható. Vagy a koncentrációra vagy a százalékos csökkenésre vonatkozó értékeket kell alkalmazni.”

9 E táblázat második sora szerint az összes nitrogén legfeljebb 15 mg/l koncentrációjú lehet a 10 000 és 100 000 LE közti agglomerációk tekintetében, és 10 mg/l a jelentősebb agglomerációk vonatkozásában, azaz minimum 70–80%-os csökkenést kell mutatnia.

10 A 91/271 irányelv II. melléklete A. szakasza a) pontjának második albekezdése előírja:

„Az alábbi elemeket kell figyelembe venni annak megfontolásakor, hogy milyen tápanyagot kell csökkenteni további kezelés során:

i. tavak, valamint folyók, amelyek olyan tavakba/tározókba/zárt öblökbe ömlenek, amelyekben kicsi a vízcseré, és ezáltal bekövetkezhet a tápanyagok feldúsulása.

Ezeken a területeken gondoskodni kell a foszfor eltávolításáról, kivéve ha bizonyítható, hogy ennek nincs hatása az eutrofizáció mértékére. Nagy agglomerációkból származó vízkibocsátás esetén a nitrogén eltávolítását is meg kell fontolni;

- ii. gyenge vízcseréjű torkolatok, öblök és más parti vizek, vagy amelyekbe nagy mennyiségű tápanyag kerül. Ezeken a területeken a kisebb agglomerációk kibocsátásainak általában nincs nagy jelentősége, de nagy agglomerációk esetében gondoskodni kell a foszfor és/vagy nitrogén eltávolításáról is, hacsak nem bizonyítható, hogy ennek nincs hatása az eutrofizáció mértékére.”

A nemzeti szabályozás

- 11 A vezetékrendszerből és bizonyos ipari ágazatokból eredő, vízbe vezetett szennyvizek kezeléséről, valamint a csatornarendszerbe vezetett ipari szennyvizek kezeléséről szóló, 1994. május 19-i 365/1994. sz. minisztertanácsi határozat 4. cikke szerint Finnország valamennyi vize érzékeny területnek számít a 91/271 irányelv értelmében.
- 12 A nemzeti szabályozás Finn Köztársaság beadványaiban szereplő leírásából kitűnik, hogy a Bizottság nem vitatta, hogy a 100 LE-nél nagyobb agglomerációk szennyvizeit kezelő valamennyi finn szennyvíztisztító telepnek környezetvédelmi engedéllyel kell rendelkeznie, amelyet eseti alapon történő értékelés alapján adnak meg. Ezen értékelés keretében mindig figyelembe veszik a vizek állapotát és a települési szennyvizek arra gyakorolt hatását.
- 13 A környezetvédelmi engedélyt kibocsátó hatóságnak az értékelése keretében a 4000 LE-nél nagyobb agglomerációk szennyvizeit kezelő szennyvíztisztító telepeket illetően

környezetvédelmi jogi szakvélemény, valamint tudományos és műszaki szakvélemény áll a rendelkezésére. A hatóságnak figyelembe kell vennie az engedélyezési eljárás során kapott adatokat, ideértve az érintett ympäristökeskus (környezetvédelmi központ) véleményét is.

- 14 Az utóbbi feladata különösen a környezetvédelemre vonatkozó közérdek biztosítása. A környezetvédelmi engedélyt kibocsátó hatóság elé terjesztett véleményében javasolnia kell a nitrogénmennyiség csökkentését, ha az környezetvédelmi szempontból szükségesnek bizonyul, figyelemmel a helyi sajátosságokra és a legfrissebb tudományos ismeretekre. Főszabály szerint a nitrogénterhelés csökkentésére irányuló kérelmet minden olyan, 10 000 LE-nél nagyobb agglomeráció szennyvizet kezelő szennyvíztisztító telepnek meg kell küldeni, amelyek kibocsátásait közvetlenül Kvarken déli területeibe (Merenkurkku) engedik, amely a Botteni-öböl északi része (Perämeri) és a Botteni-öböl déli része (Selkämeri) határán helyezkedik el, amelyek együttesen a Botteni-öblöt (Pohjanlahti) alkotják. Az utóbbi a Balti-tenger egyik nyúlványa.

A pert megelőző eljárás

- 15 2002. július 1-jei levelében a Bizottság, mivel úgy ítélte meg, hogy szükséges mind a nitrogénnek, mind pedig a foszfornak a 91/271 irányelv 5. cikkének (2), (3) és (5) bekezdése szerinti szigorúbb kezelése (a továbbiakban: harmadlagos kezelés) valamennyi 10 000 LE-nél nagyobb, a Balti-tengerbe kibocsátó vízgyűjtő területen elhelyezkedő finn agglomeráció esetében, felszólította a Finn Köztársaságot a 91/271 irányelv 5. cikkének való megfelelésre.
- 16 A Finn Köztársaság a 2002. augusztus 27-i válaszában állította, hogy megfelel a 91/271 irányelvnek. A nitrogénterhelést ugyanis – amennyiben szükségesnek vélik, figyelembe véve minden esetben a befogadó vizek állapotát – az irányelv követelményeinek megfelelően csökkentik.

- 17 A Bizottság 2004. április 1-jén az EK 226. cikk első bekezdése értelmében indokolással ellátott véleményt intézett a Finn Köztársasághoz, amelyben megállapította, hogy a Finn Köztársaság – mivel a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk esetében nem írta elő a gyűjtőrendszerekbe vezetett összes települési szennyvíz hatékonyabb kezelését – nem teljesítette a 91/271 irányelv 5. cikkének (2), (3) és (5) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, és felszólította a Finn Köztársaságot, hogy a kézhezvételtől számított két hónapon belül hozza meg az indokolással ellátott véleményben foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.
- 18 Mivel a Bizottság a finn hatóságok ezen indokolással ellátott véleményre adott válaszát nem találta kielégítőnek, benyújtotta a jelen keresetet.
- 19 A Bíróság elnöke 2008. augusztus 7-i végzésében megengedte a Svéd Királyság beavatkozását a Finn Köztársaság kérelmeinek támogatása végett.

A keresetről

A felek érvei

- 20 A Bizottság szerint, mivel a 91/271 irányelv értelmében Finnország valamennyi vize érzékeny területnek számít, az annak biztosítására irányuló kötelezettség, hogy a gyűjtőrendszerekbe vezetett valamennyi települési szennyvizet érzékeny területekre való kibocsátásuk előtt a hivatkozott irányelv 4. cikkében leírnál szigorúbb követelményeket kielégítő kezelésnek vessék alá a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk minden kibocsátott vize esetében, Finnország egész területére alkalmazandó.

- 21 E körülmények között a 91/271 irányelvből következik, hogy a nitrogént a 91/271 irányelv 5. cikke (2), (3) és (5) bekezdésének értelmében szigorúbb harmadlagos kezelésnek kell alávetni minden, a part mentén és a Balti-tengerbe kibocsátó vízgyűjtő területeken elhelyezkedő, 10 000 LE-nél nagyobb finn agglomerációt kiszolgáló, szennyvíztisztító telep esetében.
- 22 A Bizottság úgy véli, hogy a 91/271 irányelv céljának való megfelelés érdekében a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk Balti-tengerbe ömlő valamennyi kibocsátását mind a foszfor, mind pedig a nitrogén tekintetében kezelni kell. Az ilyen kezelés korlátozza a nitrogénnek a Balti-tenger közepe, a Finn-öböl (Suomenlahti), a Sziget-tenger (Saaristomeri) és a Botteni-öböl déli része bizonyos részei felé történő elvándorlását és így a területek eutrofizációját. A Bizottság szerint a finn hatóságok nem bizonyították, hogy az a határozat, amely szerint a nitrogén harmadlagos kezelésére nem kerül sor minden érintett szennyvíztisztító telepen, nem bírt hatással az eutrofizációra a hivatkozott területeken.
- 23 A Finn Köztársaság megjegyzi, hogy valamennyi finn település települési szennyvizét biokémiai telepeken kezelik, és hogy e szennyvíztisztító telepeknek környezetvédelmi engedéllyel kell rendelkezniük. Ezen engedélyezési eljárás egyik jelentős részét képezi a regionális környezetvédelmi központokkal folytatott konzultáció, és az utóbbiak feladata, hogy javaslatot tegyenek a nitrogénmennyiség csökkentésére minden olyan esetben, amikor az környezetvédelmi szempontból szükségesnek bizonyul. Emellett a minden egyes környezetvédelmi engedély tekintetében végrehajtott rendszeres felülvizsgálat során a nitrogénterhelés csökkentésének szükségességét a 91/271 irányelv előírásainak megfelelően a helyi sajátosságokra tekintettel értékelik.
- 24 A Finn Köztársaság megerősíti, hogy a – tavakból és folyókból álló – belső vizek nagy részénél a nitrogén nem volt hatással az eutrofizációra, mivel a foszfor az eutrofizációt szabályozó tápanyag. A Finn Köztársaság szerint a nitrogén nem minősül olyan tápanyagnak sem, amely valamennyi finn tengeri területen szabályozza az eutrofizációt.

- 25 E körülmények között a Finn Köztársaság vitatja, hogy a 91/271 irányelv valamennyi, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációból származó szennyvíz tekintetében előírja a nitrogénterhelés csökkentését. A hivatkozott irányelv I. melléklete 2. táblázata rendelkezéseinek megfelelően ugyanis a nitrogénterhelés csökkentésének szükségessége a „helyi sajátosságoktól függ”. A Bizottság nem bizonyította, hogy ha a 91/271 irányelv megköveteli a nitrogénmennyiség csökkentését, a finn hatóságok nem követelték azt meg, mégpedig minden egyes, 100 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telep esetében, a környezetvédelmi engedély megszerzése vagy megújítása érdekében a nemzeti szabályozásnak megfelelően elvégzett értékelés alapján.
- 26 Továbbá a Finn Köztársaság úgy érvel, hogy a 91/271 irányelv I. melléklete 2. táblázatában érintett „helyi sajátosságok” azon vízi területekre korlátozódnak, ahol a szennyvíztisztító telepek kibocsátásai a hivatkozott irányelv által érintett károkat okozhatnak. Emellett azon követelmény, amely szerint a nitrogénterhelést a vízi területekre gyakorolt hatásától függetlenül, minden esetben az e táblázatban meghatározott értékekre kell csökkenteni, ellentétes az arányosság elvével.
- 27 Ráadásul a Finn Köztársaság három alapvető jogalapot hoz fel azon gyakorlatának igazolására, hogy a nitrogénterhelés csökkentése szükségességének értékelését minden egyes, a nemzeti szabályozás értelmében környezetvédelmi engedélyköteles szennyvíztisztító telep tekintetében eseti alapon végzi. Először is e tagállam úgy érvel, hogy bizonyos esetekben a nitrogénterhelés települési szennyvizekben való csökkenése nincs hatással a Balti-tenger eutrofizációjára a tavak és a folyók nitrogén-visszatartása miatt. Másodszor, nem zárható ki, hogy bizonyos körülmények között a nitrogénterhelés csökkenése káros hatással bír a vizek állapotára, különösen bizonyos káros algák feldúsulását okozva. Harmadszor a Finn Köztársaság megállapítja, hogy a nitrogénnek az eutrofizáció jeleit nem mutató Botteni-öböl északi részéből – ahol a nitrogén nem minősül korlátozó tápanyagnak – egyéb tengeri területekre való elvándorlásának csekély mértéke a 91/271 irányelv értelmében nem tekinthető az érintett területeket veszélyeztető tényezőnek.

A Bíróság álláspontja

- 28 A 91/271 irányelv 5. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk valamely érzékeny területre kibocsátott települési szennyvize összességének legkésőbb 1998. december 31-ig a hivatkozott irányelv 4. cikkében leírtnál szigorúbb követelményeket kielégítő kezelés tárgyát kellett képeznie.
- 29 E tekintetben a Bíróság már úgy ítélte meg, hogy a 91/271 irányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében vett kibocsátás tekintetében közömbös, hogy a szennyvizet közvetlenül vagy közvetetten bocsátják-e ki érzékeny területre (lásd ebben az értelemben a C-396/00. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2002. április 25-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-3949. o.] 29–32. pontját). Amint azt a főtanácsnok az indítványának 72. pontjában megállapította, ez megfelel a Közösség környezetpolitikája által az EK 174. cikkének (2) bekezdése értelmében célul tűzött magas szintű védelemnek.
- 30 Az érzékeny területek meghatározása a 91/271 irányelv II. melléklete A. szakaszának értelmében alapulhat az eutrofizáción, ivóvíz kivételén vagy más irányelvek követelményein.
- 31 A jelen esetben nem vitatott, hogy 1994-ben a Finn Köztársaság vizei összességét eutrofizációra hajlamos érzékeny területnek minősítette, és hogy e tagállam minden szennyvíztisztító telepe közvetlenül vagy közvetetten kibocsát e területekre.
- 32 Emellett a 91/271 irányelv 5. cikkének (3) bekezdése meghatározza, hogy milyen szabályoknak kell megfelelnie az ilyen érzékeny területre végzett kibocsátások harmadlagos kezelésének. Az e (3) bekezdésnek a benne hivatkozott rendelkezésekkel összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből következik, hogy a települési szennyvíztisztító telepek eutrofizációnak kitett érzékeny területekre való kibocsátásai megfelelnek az ezen irányelv I. mellékletének 2. táblázatában foglalt követelményeknek.

- 33 A Bíróság már úgy ítélte meg, hogy e követelmények a 91/271 irányelv II. melléklete A. szakasza a) pontja második albekezdésére figyelemmel alkalmazandók (a C-280/02. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. szeptember 23-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-8573. o.] 104. és 105. pontja). E rendelkezés ii. pontja előírja tehát, hogy gyenge vízcseréjű vagy olyan parti vizek tekintetében, amelyekbe nagy mennyiségű tápanyag kerül, a nagy agglomerációk esetében gondoskodni kell a foszfor és/vagy nitrogén eltávolításáról, hacsak nem bizonyítható, hogy ennek nincs hatása az eutrofizáció mértékére.
- 34 Ezen irányelv I. mellékletének 2. táblázata a foszfor és a nitrogén települési szennyvizekben való csökkentésére vonatkozik. E táblázat címe szerint a helyi sajátosságoktól függően egyik vagy mindkét paraméter alkalmazható. Ugyanis a helyi sajátosságoktól függ, hogy a nitrogént vagy a foszfort vagy mindkét tápanyagot csökkenteni kell-e. A tagállam dönthet a koncentrációra vagy a százalékos csökkenésre vonatkozó értékek alkalmazásáról.
- 35 Pontosítani kell, hogy a Bizottság és a Finn Köztársaság egyetért abban, hogy a Balti-tenger eutrofizációja jelentős környezeti problémát okoz, és hogy e jelenséget a nitrogén és a foszfor magas koncentrációja okozza, amely két tápanyag mindazonáltal elengedhetetlen a tengeri élethez.
- 36 Amint azt a Bizottság maga is megerősítette, a nitrogén és/vagy foszfor általi eutrofizáció csökkentésének mechanizmusa jelentősen eltér a Balti-tenger egyes tengeri területein, sőt ugyanazon területen belül is. Nem létezik tehát a Balti-tenger egészére érvényes egységes megoldás az eutrofizáció problémája tekintetében.
- 37 A felek észrevételeiből kitűnik, hogy általában véve a tápanyagok egyike, akár a foszforról, akár a nitrogénről legyen is szó, kisebb mértékben van jelen a másikhoz viszonyítva, és e hiány korlátozza az algatermelődést. Ezen tápanyagot ezért „korlátozó tényezőnek” nevezzük. Valamely terület vizei érzékenyek lehetnek e tápanyagok

egyikére, vagy akár mindkettőre. A foszfornak és/vagy nitrogénnek a hivatkozott vizek érzékenységétől függő csökkentése lehetővé teszi tehát az algatermelődés korlátozását.

- 38 Ilyen körülmények között a Balti-tenger egyes részein nem ugyanazon intézkedéseket kell elfogadni az eutrofizáció csökkentése érdekében. A 91/271 irányelv e tekintetben előírja, hogy a tagállamok a helyi sajátosságoktól függően értékelik az eutrofizációhoz hozzájáruló – foszfor és/vagy nitrogén – tápanyagokat és ezen értékelésnek megfelelően megteszik a kezelésre vonatkozó megfelelő intézkedéseket.
- 39 A Finn Köztársaság érvelésének megfelelően a 91/271 irányelv nem követeli meg az automatikus nitrogénterhelés-csökkentést, jóllehet a települési szennyvíztisztító telepek kibocsátásai érzékeny területen található befogadó vizekbe ömlenek. A befogadó vizek érzékeny jellege és a helyi sajátosságok vizsgálata együttesen határozza meg, hogy csökkenteni kell-e a nitrogént és/vagy a foszfort.
- 40 Ennélfogva nem fogadható el a Bizottság értelmezése, amely szerint az az egyetlen körülmény, hogy a települési szennyvíztisztító telepeinek végső kibocsátási pontja érzékeny tengeri terület, lehetővé teszi annak feltételezését, hogy a 91/271 irányelv megköveteli a nitrogén harmadlagos kezelését. A hivatkozott irányelv 5. cikke (5) bekezdésének megfelelően a nitrogénterhelés csökkentésére irányuló kötelezettség attól függ, hogy az érzékeny tengeri területek vízgyűjtő területein elhelyezkedő települési szennyvíztisztító telepek kibocsátásai milyen mértékben járulnak hozzá az előbbieket szennyezéséhez.
- 41 Mivel a korlátozó tényező meghatározása nemcsak a befogadó vizek érzékenységétől, hanem a kibocsátásoknak az utóbbira gyakorolt szennyező hatásától is függ, nem lehet azt állítani, amint azt lényegében a Bizottság teszi, hogy mivel maga a Balti-tenger mind a nitrogén, mind pedig a foszfor okán erős eutrofizációnak van kitéve, és mivel a finn

belső vizek nagy része ezen tengerbe ömlik, a tavakat, a folyókat és a finn part menti vizeket is érzékenynek kell tekinteni a két tápanyag vonatkozásában.

42 E megfontolásokból következik, hogy a Bizottság érvelésével ellentétben a 91/271 irányelv nem ír elő a nitrogén harmadlagos kezelésére vonatkozó általános kötelezettséget a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációkat kiszolgáló szennyvíztisztító telepek kibocsátásai tekintetében.

43 Mivel a 91/271 irányelv a foszfor és/vagy a nitrogén csökkentését a helyi sajátosságok függvényében írja elő, úgymint a befogadó vizek egyik vagy másik tápanyagra való érzékenysége és a kibocsátások befogadó vizekre való szennyező hatásának fennállása, az ugyanazon vízgyűjtő területre kibocsátó vitatott szennyvíztisztító telepeket lehet együttesen vizsgálni.

44 Emellett a valamely érzékeny terület vízgyűjtő területein elhelyezkedő települési szennyvíztisztító telepek akár közvetlen, akár közvetett kibocsátásaira a 91/271 irányelv 5. cikkének (5) bekezdése értelmében csak akkor vonatkoznak az érzékeny területekre vonatkozó követelmények, ha e kibocsátások hozzájárulnak e terület szennyezéséhez. Ennélfogva okozati összefüggés kell, hogy fennálljon a hivatkozott kibocsátások és az érzékeny területek szennyezése között.

45 Ezen megfontolások alapján kell megvizsgálni, hogy a Bizottság bizonyította-e ilyen összefüggés fennállását.

46 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 226. cikk alapján indított kötelezettségszegési eljárásban a Bizottság feladata a nevezett kötelezettségszegés meglétének bizonyítása. A Bíróság előtt tehát a Bizottságnak kell előadnia – bármilyen vélelemre való hivatkozás nélkül – a kötelezettségszegés létének vizsgálatához szükséges tényeket (lásd többek között a 96/81. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 1982. május 25-én hozott ítélet

[EBHT 1982., 1791. o.] 6. pontját és a C-135/05. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2007. április 26-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-3475. o.] 26. pontját).

47 Emellett, amikor a Bizottság elegendő tényt adott elő az alperes tagállam területén megvalósult tényállás megállapításához, annak feladata, hogy érdemben és részleteiben vitassa az előadott tényeket és az abból eredő következményeket (lásd ebben az értelemben a 272/86. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1988. szeptember 22-én hozott ítélet [EBHT 1988., 4875. o.] 21. pontját, valamint a C-365/97. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1999. november 9-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-7773. o.] 84. és 86. pontját).

48 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint az az iratokból kitűnik – a finn szennyvíztisztító telepek elosznak a vízgyűjtő területeken, amelyek befogadó vizei először is a Botteni-öböl, amely maga is két tengeri területre oszlik, egyrészt a Botteni-öböl északi részére, másrészt pedig a Botteni-öböl déli részére, másodsor maga a Balti-tenger, harmadszor pedig a Finn-öböl.

49 E körülmények között meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság bizonyította-e, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk fent hivatkozott érzékeny vízgyűjtő területeken található szennyvíztisztító telepeinek nitrogénkibocsátása hozzájárul-e e területek eutrofizációjához.

A települési szennyvíztisztító telepek Botteni-öbölbe történő kibocsátásairól

50 Azon települési szennyvíztisztító telepek közül, amelyek kibocsátásai a Botteni-öbölbe ömlenek, egyesek kibocsátásai közvetlenül vagy közvetetten a Botteni-öböl északi részébe ömlenek, míg mások kibocsátásai közvetlenül vagy közvetetten a Botteni-öböl déli részébe. Lehetséges tehát, hogy együttesen vizsgáljuk a vitatott szennyvíztisztító telepeket, amelyek kibocsátásai ugyanazon vízgyűjtő területen találhatóak.

– Azon szennyvíztisztító telepekről, amelyek kibocsátásai vagy közvetlenül a Botteni-öböl északi részébe vagy annak vízgyűjtő területére ömlenek

51 A felek egyetértenek abban, hogy a Botteni-öböl északi része az egyetlen jelentős területe e tengernek, amelyet általában véve nem érintett az eutrofizáció. Emellett a Bizottság elismeri, hogy a foszfor a korlátozó tényező a Botteni-öböl északi részében. Továbbá a Finn Köztársaság úgy érvel, hogy ha a környezetvédelmi engedélyt kiadó hatóság szerint a helyi sajátosságok megkövetelik, szükséges a nitrogén kivonása a Botteni-öböl északi része partjain lévő szennyvíztisztító telepek esetében is.

52 E körülmények között a Bizottság nem bizonyította, hogy a Botteni-öböl északi részének sajátosságai miatt a Finn Köztársaságnak elő kellene írnia a nitrogén harmadlagos kezelését minden egyes olyan, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telep esetében, amelynek kibocsátásai a Botteni-öböl északi részébe ömlenek.

– Azon szennyvíztisztító telepekről, amelyek kibocsátásai vagy közvetlenül a Botteni-öböl déli részébe vagy annak vízgyűjtő területére ömlenek

53 A felek nem értenek egyet egyrészt az eutrofizáció jelenlétét, valamint a Botteni-öböl déli részében lévő korlátozó tényezőnek a meghatározását, másrészt pedig a Botteni-öbölből származó és magáig a Balti-tengerig lehúzó nitrogénvándorlás létezését és esetleges hatásait illetően.

Az eutrofizáció jelenlétéről és a Botteni-öböl déli részében lévő korlátozó tényezőről

- 54 A Finn Köztársaság által az iratokhoz csatolt tanulmányok eredményei szerint a Botteni-öböl, ideértve a Botteni-öböl déli részét, a Balti-tenger egyetlen olyan alterülete, amely nem mutatja eutrofizáció egyértelmű jeleit.
- 55 A Bizottság azon megállapítását, amely szerint a nitrogén a Botteni-öböl déli része eutrofizációjának jelentős korlátozó tényezője, a kérésére 2004-ben a Water Research Center által kidolgozott, a 91/271 irányelv irányelv finnországi átültetéséről szóló jelentésre alapítja (a továbbiakban: 2004-es jelentés).
- 56 Mindazonáltal kitűnik a jelentésből, hogy az eutrofizációt általában véve nem tekintik problémának a Botteni-öböl déli része, különösebben a Botteni-öböl nyílt vizei tekintetében. Emellett a hivatkozott jelentés megerősíti, hogy a Szigettenger az eutrofizáció vonatkozásában átmeneti terület a Finn-öböl és a Botteni-öböl között. A vizek nagy részének minőségét a jelentés kielégítőnek minősíti.
- 57 A fentiekből következik, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a nitrogén a Botteni-öböl déli részének nyílt vizei eutrofizációjának jelentős korlátozó tényezője.
- 58 A part menti vizeket illetően a 2004-es jelentés megerősíti, hogy azok eutrofizációnak vannak kitéve a gyenge mennyiségű vízcsere és az e vizekben lévő nagy tápanyagterhelés miatt. Emellett e jelentés állítja, hogy a nitrogén korlátozó tényező kezd lenni a finn part menti vizek tekintetében.

- 59 E tekintetben figyelembe kell venni a 91/271 irányelv II. melléklete A. szakasza a) pontja második albekezdésének ii. pontját, amely szerint a parti területeken kisebb agglomerációk kibocsátásainak általában nincs nagy jelentősége, de nagy agglomerációk esetében gondoskodni kell a foszfor és/vagy nitrogén eltávolításáról, hacsak nem bizonyítható, hogy ennek nincs hatása az eutrofizáció mértékére.
- 60 A Finn Köztársaság úgy érvel, hogy ami a Botteni-öböl partján található szennyvíztisztító telepeket illeti, a szennyvizekben található nitrogén az irányelv értelmében általában nem tekinthető veszélyforrásnak, többek között a nitrogén-visszatartás jelensége miatt.
- 61 A Finn Köztársaság továbbá megerősítette, anélkül hogy a Bizottság annak ellenkezőjét bizonyította volna, hogy a minden évben a Bottani-öböl déli részébe vezetett nitrogén összességének csak 0,3%-a származik olyan települési szennyvizekből, amelyek a Botteni-öböl északi részéből erednek. Emellett e tagállam szerint a nitrogén Botteni-öbölből való eltávolításának a tulajdonképpeni Balti-tenger eutrofizációjának mértékére való hatása oly mértékben jelentéktelen, hogy statisztikailag nem kimutatható.
- 62 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a Finn Köztársaságnak elő kellett volna írnia valamennyi, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepnek a Botteni-öböl déli részébe ömlő kibocsátásaiból származó nitrogén harmadlagos kezelését.

A Botteni-öbölből származó és a tulajdonképpeni Balti-tengerig elérő nitrogénvándorlás létezéséről és esetleges hatásairól

- 63 A Bizottság előadja, hogy mindenestre a különböző tengeri medencék között jelentős tápanyagátvitel valósul meg. Ennélfogva a közvetlenül vagy közvetetten a Botteni-öböl

északi részébe ömlő nitrogén összmenyiségének a 62%-a később a Botteni-öböl déli részébe kerül, amely olyan tengeri terület, ahol a nitrogén jelentős korlátozó tényezőt képez.

- 64 Egyrészt a Bizottság és a Finn Köztársaság érvelésének megfelelően igaz, hogy a nitrogénkezelésre irányuló kötelezettséget általában véve kell értékelni, figyelembe véve mind a belső vizek, mind a befogadó parti vizek érzékenységet. Mindazonáltal figyelembe kell venni, hogy a vízgyűjtő terület fogalma korlátozott. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a tárgyalás során a Bizottság elismerte, hogy a válaszában foglaltakkal ellentétben nem erősíti meg, hogy a Botteni-öböl északi része és a Botteni-öböl déli része a tulajdonképpeni Balti-tenger vízgyűjtő területeinek tekinthető.
- 65 Másrészt meg kell állapítani, a Finn Köztársaság nem vitatja, hogy a nitrogén vándorol a különböző tengeri területek között, hanem úgy érvel, hogy abból nem következik, hogy a helyi sajátosságok a nitrogén csökkentését teszik szükségessé az e tengeri területek mentén elhelyezkedő 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepei tekintetében.
- 66 Meg kell állapítani, hogy amint az a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, a Balti-tenger mély tenger, ami nem segíti elő a vízcserét. Emellett, amint az a jelen ítélettel egy napon kihirdetett C-438/07. sz., Bizottság kontra Svédország ügyben 2009. október 6-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-9517. o.] 77. pontjából következik, a Botteni-öböl északi része és a Botteni-öböl déli része közti vízcserét a Kvarken-szigetecsoport északi részén elhelyezkedő természetes akadályok korlátozzák. Eszerint a Botteni-öböl északi részét és a Botteni-öböl déli részét zátonyok kötik össze, amelyek vizei legfeljebb 25 méter mélyek.
- 67 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy nem létezik a vonatkozó tengeri medencék közti nitrogénvándorlást korlátozó fizikai korlát.

- 68 Továbbá, amint azt a főtanácsnok az indítvány 93. pontjában megállapította, a Botteni-öböl déli része egy valószínű nitrogénforrás.
- 69 Ennélfogva, bár létezik nitrogénátvitel a Botteni-öböl és a tulajdonképpeni Balti-tenger között, a Bizottság nem bizonyította, hogy a Botteni-öböl északi részéből és a Botteni-öböl déli részéből a tulajdonképpeni Balti-tengerbe folyó vizek jelentős, Finnország északi régióiból származó nitrogén-szennyezést okoznak.
- 70 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felek egyetértettek azon körülmény tekintetében, hogy a Botteni-öböl déli részében jelenlévő nitrogén összességének körülbelül 11%-a ömlik a tulajdonképpeni Balti-tengerbe.
- 71 Mindazonáltal, amint az az ügy irataiból és a Finn Köztársaság által a tárgyalás során tett észrevételekből kitűnik, a jelen esetben releváns arány a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepei Botteni-öbölbe ömlő és a Balti-tengerbe áramló kibocsátásai nitrogénmennyiségének az aránya. Ezzel ellentétben a teljes nitrogénáramlás a jelen esetben nem tekinthető jelentős szempontnak annak meghatározásakor, hogy a hivatkozott telepekből származó nitrogént harmadlagos kezelésnek kell-e alávetni.
- 72 Az akta irataiból ugyanis megállapítható, hogy a tápanyagok, például a nitrogén, számos emberi tevékenységre vezethetők vissza, és először is a légkörbe történő kibocsátások és az ezekből származó lerakódások, másodsorban a part mentén elhelyezkedő pontforrások vagy vízgyűjtő területek folyók által hordozott kibocsátásai, harmadszor pedig diffúzforrások kibocsátásai útján kerülnek végül a tengerbe.

- 73 E tekintetben az akta irataiból megállapítható, hogy egyrészt a Botteni-öbölben jelenlévő nitrogénmennyiség nagy része diffúzforrások kibocsátásaiból ered. Másrészt e kategórián belül a mezőgazdaság az az emberi tevékenység, amely e nitrogénkibocsátások nagy részét okozza.
- 74 Ebből következik, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepei által kibocsátott nitrogén mennyisége nem felel meg a Bizottság által említett nitrogén arányának.
- 75 E körülmények között nehéz megállapítani, hogy minek felel meg a Bizottság által állított 62%-os átviteli arány. Egy ilyen arány mindenestre nem felelhet meg a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepei kibocsátásai nitrogénmennyiségének.
- 76 A Finn Köztársaság tárgyaláson tett észrevételei szerint a nitrogénátvitel aránya, amely kizárólag a vitatott szennyvíztisztító telepek ezen tápanyag-kibocsátásait tartalmazza, körülbelül 1,2%.
- 77 Ilyen körülmények a Bizottság nem bizonyította, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációk szennyvizet kezelő finn szennyvíztisztító telepek, Botteni-öbölön keresztül a tulajdonképpeni Balti-tengerbe ömlő kibocsátásainak nitrogénátvitele jelentősnek minősíthető az ítélkezési gyakorlat szerint, amelynek értelmében az eutrofizált vizekbe ömlő települési szennyvizek által okozott nitrogénáramlás akkor minősül jelentősnek, ha a teljes nitrogénáramlás legalább 10%-át teszi ki (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 77. pontját).

- 78 Továbbá a Balti-tengerről szóló egyezmény hatálya alá tartozó Helcom bizottság a 2007. november 15-i krakkói miniszteri csúcson Balti-tengeri cselekvési tervet (Helcom Baltic Sea Action Plan). állapított meg. E terv, amely vita tárgyát képezte a tárgyalás során, meghatározza a nitrogén- és foszforkibocsátások felső határát, valamint előírja a Balti-tenger különböző részein szükséges nitrogén- és foszforcsökkentést. Kitűnik a tervből, hogy a Botteni-öböl északi része és a Botteni-öböl déli része esetében nem szükséges a nitrogénarány csökkentése.
- 79 Bár igaz, hogy ezzel egyidőben a hivatkozott cselekvési terv a tulajdonképpeni Balti-tengerben lévő nitrogén évi 94 000 tonnával való csökkenését tűzi ki célul, ki kell emelni, amint azt a Finn Köztársaság tette a tárgyalás során, hogy ezen előírás nem érinti e tagállamot. Vonatkozik azonban azon államokra, amelyek a tulajdonképpeni Balti-tenger vízgyűjtő területén találhatók.
- 80 Ilyen körülmények között a Bizottság nem bizonyította egyrészt, hogy a belső vizek és a Botteni-öböl északi része parti vizeinek a nitrogénkibocsátása hozzájárul a Botteni-öböl déli része eutrofizációjához, másrészt pedig, hogy a nitrogén a Botteni-öböl déli része eutrofizációjának elsődleges korlátozó tényezője.
- 81 A fentiekből következik, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepei Botteni-öbölbe ömlő kibocsátásainak nitrogénmennyisége hozzájárul a tulajdonképpeni Balti-tenger eutrofizációjához. Ennélfogva a Bizottság nem bizonyította, hogy a Finn Köztársaságnak elő kellene írnia a nitrogén harmadlagos kezelését minden, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációnak a kibocsátásait a Botteni-öbölbe vezető szennyvíztisztító telepe tekintetében.

82 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a Finn Köztársaság nem teljesítette a 91/271 irányelvből eredő kötelezettségeit, minden egyes, olyan, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációhoz tartozó szennyvíztisztító telepet illetően, amely a kibocsátásait a Botteni-öbölbe vezeti.

A kibocsátásait közvetlenül magába a Balti-tengerbe vagy annak vízgyűjtő területére vezető szennyvíztisztító telepekről

83 A Finnország déli belső szárazföldi területein található, a vízgyűjtő terület 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációinak szennyvizeit kezelő olyan szennyvíztisztító telepek kibocsátásait illetően, amelyek vizei magába a nitrogén tekintetében érzékeny Balti-tengerbe ömlenek, a Finn Köztársaság úgy érvel, hogy nem szükséges a nitrogén harmadlagos kezelése, amennyiben a természetes visszatartás jelensége lehetővé teszi e tápanyag elegendő eltávolítását.

84 E tekintetben kiténik a Bírósághoz benyújtott aktából, hogy a visszatartás a tavakban és a vízfolyásokban működő természetes folyamat, amely tavak és vízfolyások a kibocsátott nitrogén nagy részét befogják és ártalmatlan gázzá alakítják, ami megfelel a szennyvíztisztító telepek nitrogéneltávolítási eljárásának. A visszatartás különösen a medencékben történik, ahol lelassul a víz folyása, és a tartózkodási idő általában éveket tesz ki. E jelenség úgy zajlik le, hogy a nitrogén vagy a tavi medencék alján lévő üledékekben lévő szerves anyagokkal bomlik le, vagy a baktériumok nitrifikációja/denitrifikációja során légköri nitrogéngáz formájában.

85 A Bizottság nem vitatja, hogy a visszatartás a vízben lejátszódó vegyi folyamat, amely csökkenti a nitrogén koncentrációját, viszont azzal érvel, hogy ezen eljárás nem használható a szennyvíztisztító telepeknek a 91/271 irányelvben előírt nitrogéneltávolítás helyett, mivel az ellentétes lenne az elővigyázatosság elvével. A Bizottság úgy véli

továbbá, hogy a nitrogén-visszatartás folyamata nem teszi lehetővé a nitrogén tartós eltávolítását, és évszakonkénti változásoknak van kitéve.

- 86 Meg kell állapítani, először is, hogy a 91/271 irányelv egyik rendelkezése sem ellentétes azzal, hogy a nitrogén természetes visszatartását a települési szennyvizekben lévő nitrogén eltávolítási eljárásának lehessen tekinteni.
- 87 A Bizottság azon érvelését illetően, amely szerint a nitrogén-visszatartás eljárása túlságosan instabil ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni, meg kell állapítani, hogy a Finn Köztársaság megjegyezte – anélkül hogy ezen intézmény ellentmondott volna a kérdésben –, hogy a vízi területek tápanyagok szerinti mérlegének kiszámításakor, amelyen a visszatartásra vonatkozó elemzések alapulnak, figyelembe veszik a vízből való nitrogénkivétel és a vízbe való nitrogén-hozzáadás eljárásait. Figyelembe veszik tehát a denitrifikációt, a nitrogén üledékben való visszatartását, a légköri nitrogén kék algák általi visszatartását és a nitrogén üledékek általi, vízben való felszabadítását. A Finn Köztársaság hozzátette, hogy a hidrológiai medence kivételes éveit nem veszi figyelembe a számításoknál, mivel több évre vonatkozó átlagos eredményt mutatnak be.
- 88 Végül emlékeztetni kell arra, hogy – amint azt a jelen ítélet 44. pontjában megállapítottuk – megfelelő okozati összefüggésnek kell fennállnia az érzékeny területek kibocsátásai és szennyeződése között. Ennélfogva, bár a tulajdonképpeni Balti-tenger vizei többek között a nitrogén miatt vannak eutrofizációnak kitéve, amíg a Bizottság nem bizonyítja, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációkat kiszolgáló szennyvíztisztító telepeinek nitrogénkibocsátásai, amelyek magába a Balti-tengerbe ömlenek, hozzájárulnak e tenger eutrofizációjához, nem kell megkövetelni a nitrogén harmadlagos kezelését minden egyes telep esetében.
- 89 Továbbá, amint azt a főtanácsnok az indítványa 82. pontjában megállapította, a 91/271 irányelv I. mellékletének 2. táblázata a harmadlagos kezelés keretében a nitrogén vonatkozásában nem teljes kezelést követel meg, hanem a 10 000 és 100 000 LE-jú

agglomerációk tekintetében vagy a 15 mg/l érték, vagy legalább 70–80%-os minimális csökkentési százalék elérését. A nitrogénnek az érzékeny területekre történő közvetett kibocsátásai csak akkor járnak nitrogéncsökkentési kötelezettséggel valamely szennyvíztisztító telep vonatkozásában, ha a települési szennyvizekben lévő nitrogén több mint 30%-a eléri az érzékeny területeket.

- 90 Meg kell tehát határozni, hogy a Bizottság bizonyította-e, hogy minden egyes, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepnek magába a Balti-tengerbe vagy annak vízgyűjtő területére ömlő kibocsátása nem felel meg e követelményeknek.
- 91 Először is, amint azt a Finn Köztársaság megállapítja, e tagállam területén számos tó és folyó található. A Finn Köztársaság emellett hozzátette, anélkül, hogy a Bizottság azt vitatta volna, hogy az édesvizek gyakran folyami utakat alkotnak, amelyek keretében számos egymást követő tavat rövid folyók kötnek össze, mielőtt a vizek a parti vizekbe ömlenének. E körülmények között meg kell állapítani, hogy úgy tűnik, hogy a finn terület természeti jellemzői elősegítik a nitrogén-visszatartást.
- 92 Másodszor meg kell állapítani, hogy a Finn Köztársaság állítása szerint a tavak és a folyók nagy részében a nitrogén nincs hatással az eutrofizációra, mivel a foszfor az eutrofizációt szabályozó tápanyag. Meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem tudta megcáfolni ezen érvet.
- 93 Harmadszor a Finn Köztársaság megerősítette anélkül, hogy a Bizottság ezt vitatta volna, hogy valamely hagyományos, a szennyezéstől való mechanikus, biológiai és vegyi megtisztításra felszerelt szennyvíztisztító telep mindig eltávolítja bizonyos mértékben a nitrogént, még ha nem rendelkezik is különleges felszereléssel e tekintetben. A ilyen szennyvíztisztító telepen való nitrogéncsökkentés átlagban 30%-nak felel meg.

94 A fentiekre tekintettel és figyelembe véve a felek által szolgáltatott műszaki és tudományos adatokat, ami a szennyvíztisztító telepek közvetlenül vagy közvetetten magába a Balti-tengerbe ömlő kibocsátásait illeti, a Bizottság nem bizonyította, hogy egyrészt a szennyvíztisztító telepek nitrogéncsökkentésének, másrészt pedig a természetes visszatartásnak az együttes hatása nem teszi lehetővé a nitrogén eltávolítása 91/271 irányelv által előírt minimális arányának elérését.

95 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a Finn Köztársaság nem teljesítette a 91/271 irányelvből eredő kötelezettségeit, ami minden egyes, 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepe közvetlenül vagy közvetetten magába a Balti-tengerbe ömlő kibocsátásait illeti.

A szennyvíztisztító telepeknek vagy közvetlenül a Finn-öbölbe vagy annak vízgyűjtő területére ömlő kibocsátásairól

96 A Finnország déli belső szárazföldi területein található szennyvíztisztító telepek kibocsátásait illetően, amelyek azon vízgyűjtő területen található agglomerációk szennyvizét kezelik, amelynek vizei a Finn-öböl nitrogénérzékeny vizeibe kerülnek, a Finn Köztársaság úgy érvel, hogy nem szükséges a nitrogén harmadlagos kezelése, mivel a természetes visszatartás jelensége e tápanyag elegendő eltávolítását teszi lehetővé.

97 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a jelen ítélet 84–94. pontjában foglalt azon szennyvíztisztító telepeket érintő megállapítások, amelyek kibocsátásai közvetlenül vagy közvetetten magába a Balti-tengerbe ömlenek, értelemszerűen alkalmazandók azon szennyvíztisztító telepek tekintetében, amelyek kibocsátásai közvetlenül vagy közvetetten a Finn-öbölbe ömlenek.

- 98 A Finn Köztársaság megerősíti, hogy a visszatartás jelensége miatt a tavak és folyók partján lévő szennyvíztisztító telepek által kezelt vízben jelenlévő nitrogén nem kerül jelentős mértékben a Finn-öböl vizeibe, ahol károkat okozhatna. E tagállam anélkül, hogy a Bizottság ezt vitatta volna, vagy ezzel ellentétes bizonyítékkal szolgált volna, megerősítette, hogy a nitrogén a finn tavakban 19–82%-ban kerül visszatartásra.
- 99 Nem vitatott, hogy a jelen ítélet 78. pontjában említett Balti-tengeri cselekvési terv előírta, hogy a Balti-tengerről szóló egyezményben részes államok 6000 tonna nitrogént kötelesek eltávolítani a Finn-öbölből. Mindazonáltal a Balti-tenger egésze tekintetében a nitrogénterhelés-csökkentés Finn Köztársaságra eső része évente csak 1200 tonnát tesz ki.
- 100 A Finn Köztársaság emellett hangsúlyozza, hogy az emberi eredetű nitrogénösszterhelés települési szennyvíznek betudható aránya körülbelül 15%. Meg kell állapítani, hogy ezen állítást megerősítik az aktához csatolt tanulmányok végkövetkeztetései is, amelyek szerint a mezőgazdaság nagy részben felelős a Finn-öböl szennyezéséért.
- 101 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepeknek közvetlenül a Finn-öbölbe vagy annak vízgyűjtő területére ömlő nitrogénkibocsátásai jelentős mértékben hozzájárulnak a Finn-öböl eutrofizációjához. Márpedig, amint arra a jelen ítélet 46. pontjában emlékeztettünk, a Bizottság feladata volt a jelen esetben ennek bizonyítása.
- 102 Ennélfogva nem bizonyított, hogy a finn nemzeti hatóságoknak meg kell követelniük a 10 000 LE-nél nagyobb agglomerációt kiszolgáló szennyvíztisztító telepeknek közvetlenül a Finn-öbölbe vagy annak vízgyűjtő területére ömlő kibocsátásaiban lévő nitrogén harmadlagos kezelését.

103 A fentiekből következik, hogy el kell utasítani a Bizottság keresetét.

A költségekről

104 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel peresztes lett, a Finn Köztársaság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére. Ugyanazon cikk 4. §-ának első albekezdése értelmében az eljárásba beavatkozó Svéd Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A keresetet elutasítja.**
- 2) Az Európai Közösségek Bizottságát kötelezi a költségek viselésére.**
- 3) A Svéd Királyság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások